

กฎบัตรการตรวจสอบภายใน
(Internal Audit Charter)

สำนักตรวจสอบภายใน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

สำนักตรวจสอบภายใน
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
๒๓ มีนาคม ๒๕๖๒

กฎบัตรการตรวจสอบภายใน
(Internal Audit Charter)
สำนักตรวจสอบภายใน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการตรวจสอบประจำมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้เล็งเห็นความสำคัญในการให้สำนักตรวจสอบภายใน ต้องมีกฎบัตรเพื่อใช้เป็นกรอบอ้างอิง (Term of Reference : TOR) และแนวทางการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในที่สอดคล้องตามมาตรฐานการตรวจสอบภายในที่ได้รับการยอมรับทั่วไป โดยขอยกเลิกกฎบัตรการตรวจสอบภายใน (Internal Audit Charter) สำนักตรวจสอบภายใน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ฉบับลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑ และได้จัดทำกฎบัตรการตรวจสอบภายในฉบับปรับปรุงเพื่อให้หน่วยงานต่างๆ สังกัดมหาวิทยาลัยมหาสารคามได้รับทราบและมีความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ สายการบังคับบัญชา อำนาจหน้าที่ ขอบเขตการปฏิบัติงาน ตลอดจนความรับผิดชอบการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของสำนักตรวจสอบภายใน จึงเห็นสมควรกำหนด “กฎบัตรการตรวจสอบภายใน” ไว้ดังต่อไปนี้

คำนิยาม

หน่วยงานของรัฐ	หมายถึง	ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์การอัยการ องค์การมหาชน ทุนหมุนเวียนที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กฎหมายกำหนด
ส่วนราชการ	หมายถึง	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
คณะกรรมการ	หมายถึง	สภามหาวิทยาลัยมหาสารคาม
คณะกรรมการตรวจสอบ	หมายถึง	คณะกรรมการตรวจสอบประจำมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ	หมายถึง	อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ฝ่ายบริหาร	หมายถึง	ผู้ทำหน้าที่บริหารซึ่งดำรงตำแหน่งรองจากหัวหน้าหน่วยงานของรัฐไม่เกินสามลำดับ
ผู้บริหารหน่วยรับตรวจ	หมายถึง	คณบดี ผู้อำนวยการสำนัก-สถาบัน-กอง-ศูนย์-โรงเรียนสาธิต และผู้จัดการหน่วยงานภายในทุกแห่ง
หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน	หมายถึง	ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบภายใน
ผู้ตรวจสอบภายใน	หมายถึง	ผู้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจสอบภายใน หรือดำรงตำแหน่งอื่นที่ทำหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ตรวจสอบภายในของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

หน่วยรับตรวจ	หมายถึง หน่วยงานที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานทุกแห่งของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
สอบทาน	หมายถึง ทบทวนหรือตรวจทานการปฏิบัติงาน วิธีการ เงื่อนไข เหตุการณ์หรือรายการต่าง ๆ
อิสระและเป็นกลาง	หมายถึง การอยู่ในสถานะที่สามารถปฏิบัติงานโดยปราศจากความมีอคติและการแทรกแซงใด ๆ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม รวมทั้งความขัดแย้งทางผลประโยชน์
การตรวจสอบภายใน	หมายถึง กิจกรรมให้ความเชื่อมั่นและการให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรม และเป็นอิสระ ซึ่งจัดให้มีขึ้นเพื่อเพิ่มคุณค่า และปรับปรุงการปฏิบัติงานของหน่วยงานในมหาวิทยาลัยมหาสารคามให้ดีขึ้น และจะช่วยให้หน่วยงานของมหาวิทยาลัยมหาสารคามบรรลุถึงเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ด้วยการประเมิน และปรับปรุงประสิทธิผลของกระบวนการบริหารความเสี่ยง การควบคุม และการกำกับดูแลอย่างเป็นระบบ

วัตถุประสงค์

สำนักตรวจสอบภายใน เป็นหน่วยงานอิสระที่ขึ้นตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบประจำมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อให้บริการต่อผู้บริหารในการให้ความเชื่อมั่นและการให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรม และเป็นอิสระ อันจะส่งผลให้ข้อมูลสารสนเทศมีความน่าเชื่อถือต่อผู้บริหารของมหาวิทยาลัย รวมทั้งสนับสนุนภารกิจของคณะกรรมการตรวจสอบในการเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการปฏิบัติงานของหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ด้วยการตรวจสอบ วิเคราะห์ ประเมินความเพียงพอ ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยง การกำกับดูแลอย่างเป็นระบบ ความคุ้มค่าของการใช้จ่ายงบประมาณ ความถูกต้องเชื่อถือได้ของข้อมูลรายงานทางการเงิน ตลอดจนการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

สายการบังคับบัญชา

๑. การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของสำนักตรวจสอบภายใน ขึ้นตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ
๒. การบริหารงานทั่วไปของสำนักตรวจสอบภายใน ขึ้นตรงต่ออธิการบดี เว้นแต่ การแต่งตั้งโยกย้าย ถอดถอน เลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง และประเมินผลงานของผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบภายใน ให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบ
๓. ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบภายในเป็นผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงาน มีสายการบังคับบัญชาขึ้นตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ
๔. การเสนอแผนงานตรวจสอบประจำปี และแผนการตรวจสอบระยะยาว ๓ - ๕ ปี ให้ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบภายใน เสนออธิการบดีก่อนเสนอคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อพิจารณาอนุมัติภายในเดือนกันยายนของปีงบประมาณ

๕. ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบภายใน จัดทำและเสนอรายงานผลการตรวจสอบต่ออธิการบดีและคณะกรรมการตรวจสอบ ภายในเวลาอันสมควรหรืออย่างน้อยทุกสองเดือนนับจากวันที่ดำเนินการตรวจสอบแล้วเสร็จตามแผน กรณีเรื่องที่ตรวจพบเป็นเรื่องที่จะมีผลเสียหายต่อทางราชการให้รายงานผลการตรวจสอบทันที

อำนาจหน้าที่

๑. สำนักตรวจสอบภายในมีหน้าที่ในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจทุกหน่วย ภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม และมีสิทธิเข้าถึงข้อมูล บุคคล ทรัพย์สิน และสถานที่ รวมทั้งการสอบถาม การขอเอกสารหลักฐาน ตลอดจนข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจ เพื่อประโยชน์ต่องานตรวจสอบภายใน

๒. สำนักตรวจสอบภายในมีหน้าที่สอบทานการปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ นโยบาย วิธีปฏิบัติงาน ระบบการควบคุมภายใน และการบริหารความเสี่ยง ตลอดจนให้คำปรึกษาแนะนำแก่หน่วยรับตรวจ

๓. สำนักตรวจสอบภายในต้องปฏิบัติงานและเสนอความเห็นในการตรวจสอบภายในต่ออธิการบดีและฝ่ายบริหารด้วยความเป็นอิสระ ไม่มีส่วนได้ส่วนเสียในกิจกรรมที่ตรวจสอบ ปราศจากการแทรกแซงในการปฏิบัติงานของอธิการบดีและฝ่ายบริหาร หรือบุคคลหนึ่งบุคคลใด และไม่ควรเป็นกรรมการในคณะกรรมการใด ๆ ของมหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานในสังกัดมหาวิทยาลัย อันจะมีผลกระทบต่อความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานและการเสนอความเห็น รวมทั้งต้องไม่ตรวจสอบงานที่ตนเคยทำหน้าที่บริหารหรือปฏิบัติงานภายในระยะเวลาหนึ่งปีก่อนการตรวจสอบ

๔. กรณีที่มีความจำเป็นต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญมาร่วมปฏิบัติงานตรวจสอบ ให้เสนอขอบเขตและรายละเอียดของงาน คุณสมบัติของผู้รับจ้าง ระยะเวลาดำเนินการ และผลงานที่คาดหวังจากผู้รับจ้าง รวมทั้งข้อเสนอโครงการของผู้รับจ้าง ให้อธิการบดีพิจารณาอนุมัติให้ว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญต่อไป โดยมีความเป็นอิสระและเป็นกลางเช่นเดียวกับผู้ตรวจสอบภายในของสำนักตรวจสอบภายใน

๕. ให้ปฏิบัติงานตรวจสอบให้เป็นไปตามแผนการตรวจสอบประจำปีที่ได้รับอนุมัติ

ความรับผิดชอบ

๑. สำนักตรวจสอบภายในต้องปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งหน่วยงานขึ้น โดยกำหนดเป้าหมาย ทิศทาง ภารกิจงานตรวจสอบภายใน เพื่อเป็นการสนับสนุนการบริหารงานและการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ให้เป็นไปตามนโยบายของมหาวิทยาลัย คณะกรรมการ และคณะกรรมการตรวจสอบหรือคณะกรรมการอื่นใดที่ปฏิบัติงานในลักษณะเดียวกัน โดยคำนึงถึงการกำกับดูแลที่ดี ความมีประสิทธิภาพของกิจกรรมการบริหารความเสี่ยงและความเพียงพอของการควบคุมภายใน รวมถึง

♦ การจัดทำแผนการตรวจสอบระยะยาว ๓ - ๕ ปี และแผนการตรวจสอบประจำปี ตามการประเมินความเสี่ยง เสนออธิการบดีก่อนเสนอคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อพิจารณาอนุมัติภายในเดือนกันยายนของปีงบประมาณ

- ♦ การปฏิบัติตามแผนการตรวจสอบ และงานตรวจสอบอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจาก คณะกรรมการตรวจสอบ และอธิการบดี ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ และมาตรฐานการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ ของกรมบัญชีกลาง ตลอดจนกฎระเบียบ แนวปฏิบัติอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง กรณีที่ไม่ได้มีการกำหนดไว้ให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานสากล
- ♦ การเสนอรายงานผลการตรวจสอบเป็นลายลักษณ์อักษร โดยอธิบายถึงวัตถุประสงค์ ขอบเขตของการตรวจสอบ ข้อบกพร่องที่ตรวจพบและข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไขต่ออธิการบดี และคณะกรรมการตรวจสอบประจำมหาวิทยาลัย ภายในเวลาอันสมควรหรืออย่างน้อยทุก ๒ เดือน นับจากวันที่ดำเนินการตรวจสอบแล้วเสร็จตามแผน กรณีเรื่องที่ตรวจพบเป็นเรื่องที่จะมีผลเสียหายต่อทางราชการให้ รายงานผลการตรวจสอบทันที
- ♦ การรายงานผลการตรวจสอบรายไตรมาส และรายงานประจำปีต่ออธิการบดีและ คณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อพิจารณาก่อนนำเสนอสภามหาวิทยาลัย
- ♦ การติดตามผลปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจว่า มีการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ ในรายงานผลการตรวจสอบ ภายใน ๓๐ วัน นับจากวันที่หน่วยรับตรวจได้รับรายงานผลการตรวจสอบจาก สำนักตรวจสอบภายใน
- ♦ การปฏิบัติงานให้คำปรึกษาแก่ผู้บริหาร หน่วยรับตรวจ และผู้ที่เกี่ยวข้องเฉพาะเรื่องที่มีความเชี่ยวชาญเท่านั้น
- ♦ ในกรณีที่มหาวิทยาลัยเห็นชอบให้ว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกมาร่วมปฏิบัติงาน ตรวจสอบ ให้เสนอขอบเขตและรายละเอียดของงาน คุณสมบัติของผู้รับจ้าง ระยะเวลาดำเนินการ และ ผลงานที่คาดหวังจากผู้รับจ้าง รวมทั้งข้อเสนอโครงการของผู้รับจ้าง ให้มหาวิทยาลัยพิจารณาอนุมัติให้ว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญต่อไป
- ♦ การจัดให้มีการประกันคุณภาพงานตรวจ สอบภายในและรักษาคุณภาพการปฏิบัติงาน ตรวจสอบให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ และมาตรฐานการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ
- ♦ การประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องภายในมหาวิทยาลัย และ คณะกรรมการตรวจสอบ หรือคณะกรรมการอื่นที่ปฏิบัติงานเช่นเดียวกัน เพื่อให้การปฏิบัติงานตรวจสอบช่วย สนับสนุนให้การดำเนินการของหน่วยรับตรวจสามารถบรรลุผลตามนโยบายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ♦ การประสานงานกับหน่วยรับตรวจ เพื่อให้ผู้บริหารหน่วยรับตรวจมีส่วนร่วมในการให้ ข้อมูลและข้อเสนอแนะที่สามารถนำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- ♦ การประสานงานกับหน่วยงานภายนอก เช่น กรมบัญชีกลาง สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน กลุ่มตรวจสอบภายในระดับกระทรวง ผู้สอบบัญชี เป็นต้น เพื่อให้เกิดผลงานร่วมที่เป็นประโยชน์ สูงสุดต่อมหาวิทยาลัย
- ♦ การส่งเสริมผู้ตรวจสอบภายในให้พัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะและประสบการณ์ ในการตรวจสอบที่เพียงพออย่างต่อเนื่อง
- ♦ การปฏิบัติหน้าที่เป็นเลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบ

๒. สำนักตรวจสอบภายในต้องกำหนดขอบเขตการตรวจสอบให้ครอบคลุม ทั้งการตรวจสอบด้านการเงินและบัญชี ด้านพัสดุ การตรวจสอบการบริหารงาน การตรวจสอบการปฏิบัติการ การตรวจสอบสารสนเทศ การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎระเบียบ รวมทั้งการประเมินความเพียงพอและประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัย

๓. ผู้ตรวจสอบภายในต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรู้ความสามารถ ความซื่อสัตย์ ความเที่ยงธรรม และการรักษาความลับของผู้ประกอบวิชาชีพพึงปฏิบัติ โดยยึดถือตามหลักจริยธรรมของผู้ตรวจสอบภายใน

ขอบเขตการตรวจสอบภายใน

ขอบเขตงานของการตรวจสอบภายในให้ครอบคลุมถึง การตรวจสอบ การวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งการประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัย ดังนี้

๑. ประเมินความมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการดำเนินงานในหน้าที่ของหน่วยรับตรวจ เสนอแนะการปรับปรุงการบริหารความเสี่ยง การควบคุม และการกำกับดูแลอย่างต่อเนื่อง
๒. สอบทานระบบการปฏิบัติงานตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับหรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน รวมทั้งกฎ ระเบียบ ข้อกำหนดอื่นของมหาวิทยาลัย
๓. สอบทานความถูกต้องและเชื่อถือได้ของข้อมูลการดำเนินงานและการเงินการคลัง
๔. ตรวจสอบระบบการดูแลรักษา และความปลอดภัยทรัพย์สินของหน่วยรับตรวจให้มีความเหมาะสมกับประเภททรัพย์สินนั้น
๕. วิเคราะห์และประเมินความมีประสิทธิภาพ ประหยัดและคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากร
๖. ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ กรณีที่ไม่ได้ กำหนดไว้ให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานสากล
๗. สอบทานการปฏิบัติงานเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ตามนโยบายและที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการตรวจสอบ หรือฝ่ายบริหารระดับสูงของมหาวิทยาลัย และการร้องขอจากหน่วยรับตรวจตามความเหมาะสมและจำเป็น
๘. ให้คำปรึกษาด้านการบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายในและการกำกับดูแลกิจการต่อคณะกรรมการตรวจสอบ ผู้บริหารระดับสูงของมหาวิทยาลัย และหน่วยงานต่างๆ
๙. ให้ความสำคัญเป็นกรณีพิเศษกับสภาพแวดล้อมของความเสี่ยงที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน และการกำกับดูแลกิจการ

ความเป็นอิสระ

๑. สำนักตรวจสอบภายในมีความเป็นอิสระและเป็นกลางในการปฏิบัติงาน โดยให้รายงานการปฏิบัติงานตรวจสอบต่อคณะกรรมการตรวจสอบ และรายงานการบริหารต่อผู้บริหารระดับสูง เพื่อขอการสนับสนุนด้านอัตรากำลังและงบประมาณที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานตรวจสอบอย่างมีประสิทธิภาพ

๒. สำนักตรวจสอบภายในสามารถปฏิบัติงานอื่นที่ผู้บริหารระดับสูงสั่งการได้ตามควรแก่กรณี ทั้งนี้ งานดังกล่าวต้องไม่ทำให้ผู้ตรวจสอบภายในขาดความเป็นอิสระและความเที่ยงธรรมหรือมีส่วนได้ส่วนเสียเมื่อปฏิบัติงานตรวจสอบ

๓. การแต่งตั้ง โยกย้าย ถอดถอน เลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง และประเมินผลงานของผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบภายใน ให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบ

ความเชี่ยวชาญและความระมัดระวังรอบคอบ

การปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน จะต้องกระทำด้วยความเชี่ยวชาญและความระมัดระวังรอบคอบเพียงพอประกอบวิชาชีพ กล่าวคือ

ความเชี่ยวชาญ

ผู้ตรวจสอบภายในต้องมีความรู้ ทักษะ และความสามารถด้านอื่นๆ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตรวจสอบที่รับผิดชอบ รวมทั้งต้องสั่งสมความรู้ ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ ที่ได้รับจากการปฏิบัติงานตรวจสอบ เพื่อการพัฒนาตนเองในวิชาชีพอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

ความระมัดระวังรอบคอบ

ผู้ตรวจสอบภายในต้องปฏิบัติงานตรวจสอบด้วยความระมัดระวังรอบคอบ และมีทักษะการปฏิบัติงานอย่างสมเหตุสมผล อันจะส่งผลให้การปฏิบัติงานเป็นที่ยอมรับและมีความน่าเชื่อถือ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายบุญศักดิ์ เจียมปรีชา)

ประธานคณะกรรมการตรวจสอบประจำมหาวิทยาลัยมหาสารคาม